

**ВІЙСЬКОВА АКАДЕМІЯ (м. ОДЕСА)
Кафедра гуманітарних
та соціально-економічних дисциплін**

**СУЧАСНА ОСВІТА І ПРОФЕСІЙНА
ПІДГОТОВКА ВОЇНІВ: ТРАДИЦІЇ,
ІННОВАЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ**

**МАТЕРІАЛИ
II Всеукраїнської щорічної
науково-практичної
конференції**

20 березня 2026 року

м. Одеса

ВІЙСЬКОВА АКАДЕМІЯ (м. ОДЕСА)

**Кафедра гуманітарних
та соціально-економічних дисциплін**

**СУЧАСНА ОСВІТА
І ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ВОЇНІВ:
ТРАДИЦІЇ, ІННОВАЦІЇ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

**Матеріали
II Всеукраїнської щорічної
науково-практичної конференції**

20 березня 2026 року

**м. Одеса
2026**

*Рекомендовано до друку та до поширення мережею Інтернет вченою радою Військової академії (м. Одеса)
протокол № 12 від 24 квітня 2026 року*

Голова конференції:

ОСТАПЧУК Т. – начальник кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, полковник, кандидат педагогічних наук.

Редактори матеріалів конференції:

МАЙДАНЮК С. – доцент кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, кандидат економічних наук, доцент;

ГАМАНЮК Л. – старший викладач кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, доктор філософії.

Модератор конференції:

БІЛОНОЖКО Н. – викладач кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, капітан.

Сучасна освіта і професійна підготовка воїнів: традиції, інновації та перспективи розвитку : матеріали II Всеукраїнської щорічної науково-практичної конференції 20 березня 2026 року. – Одеса : Військова академія (м. Одеса), 2026. – 237 с.

Збірник матеріалів II Всеукраїнської щорічної науково-практичної конференції присвячений актуальним проблемам розвитку сучасної освіти, зокрема професійної підготовки військових фахівців в умовах війни та трансформацій суспільства. У роботах учасників розглядаються питання цифровізації освіти, впровадження штучного інтелекту, інтеграції стандартів НАТО, розвитку лідерства, психологічної стійкості та вдосконалення освітніх методик. Матеріали відображають поєднання національних традицій і інноваційних підходів, спрямованих на підвищення якості військової освіти та формування компетентних і відповідальних офіцерів.

Тези доповідей, повідомлень та виступів надані в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть відповідальність за дотримання авторських прав, достовірність інформації, точність наведених фактів, цитат, галузевої термінології та інших відомостей.

© Військова академія (м. Одеса), 2026
© Кафедра ГСЕД, 2026

II Всеукраїнська щорічна науково-практична конференція

20 березня 2026 року

ОГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Голова – ОСТАПЧУК Тарас, начальник кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, полковник, кандидат педагогічних наук.

Модератор – БЛОНОЖКО Наталія, викладач кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, майор.

БІЛИЙ Денис, заступник начальника кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, полковник;

ГІБАЛО Олег, старший викладач кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, підполковник;

КУШКО Світлана, старший викладач кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, підполковник;

ЧЕРЕСЮК Світлана, викладач кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, майор;

КАДІЄВСЬКА Ірина, професор кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, доктор філософських наук, професор;

СНІГУР Людмила, професор кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, доктор психологічних наук, професор;

ІВАНЧЕНКО Євгенія, професор кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, доктор педагогічних наук, професор;

БУЖИНА Ірина, професор кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, доктор педагогічних наук, професор;

ВИСОЦЬКА Зоряна, професор кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, кандидат філологічних наук, доцент;

КОВАЛЕНКО Алла, професор кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, кандидат філологічних наук, доцент;

САЄНКО Ірина, доцент кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, кандидат політичних наук, доцент;

МАЙДАНЮК Сергій, доцент кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, кандидат економічних наук, доцент;

РАБОКОРОВКА Ганна, доцент кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, кандидат філософських наук, доцент;

СОКУР Наталія, доцент кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, кандидат політичних наук, доцент;

ШАГОВА Олександра, доцент кафедри гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, кандидат педагогічних наук, доцент;

ЗМІСТ

ПРИВІТАННЯ	7
Секція 1	
«Освіта в інформаційному суспільстві»	
Khimenes Sapata Y., Rodionov O. Acquisition of English in the Modern World of Technologies: From First Sounds to Fluent Speech	9
Атаманюк З. Вища освіта як складова соціокультурного розвитку сучасного українського суспільства	11
Вакарчук А., Єрмаков М. Дидактичний потенціал та етичні детермінанти використання ШІ-інструментів у навчальному процесі з інформатичних дисциплін	13
Горліченко А. Етичні аспекти цифровізації педагогічного процесу	15
Горліченко М., Шевченко С., Буренкова К. Шляхи підвищення якості дистанційного навчання курсантів	17
Єрмакова С., Дубінська М. Цифрова резильєнтність освітнього середовища: психологічна підтримка взаємодії «викладач-студент»	19
Жиздюк Г. Гейміфікація у сучасному освітньому середовищі: когнітивні передумови та межі ефективного використання	21
Жиздюк Г. Дидактичний потенціал цифрових платформ у системі іншомовної підготовки майбутніх офіцерів: функціональний аналіз та педагогічні обмеження	23
Калашнікова О., Гапон І., Скоробрещук Д. Цифровізація освіти як чинник трансформації методики навчання англійської мови	25
Камельчук М., Висоцька З. Функціонування української мови в умовах воєнного протистояння	27
Карастан С. Роль сучасної освіти у формуванні цінностей праці та відповідальної зайнятості населення України	29
Коломеєць Д., Шагова О. Ключові компетентності офіцера відділу персоналу	31
Кужавський С., Шагова О. Діагностика навчальних досягнень з урахуванням впливу штучного інтелекту	33
Лисенко В., Білий Д. Проблеми та шляхи удосконалення використання інформаційно-аналітичної системи DELTA в підготовці майбутніх офіцерів логістів у ВВНЗ	35
Мельничук В., Висоцька З. Музика як зброя: трансформація української музичної культури в умовах повномасштабної війни	37
Нелипук Р., Висоцька З. Діаспорна мовна традиція як дзеркало українського мовного шляху: між консервацією та оновленням	39
Петухова Т., Єрмакова С. Еволюція плакатного мистецтва: від паперового постера до цифрового воєнного мему	41
Рабокоровка Г. Розвиток інтуїції як важлива складова сучасної військової освіти	43
Рибка Н. Освіта в умовах епістемічної кризи та кризи довіри	45
Савчук Д., Висоцька З. Особливості функціонування військової лексики в сучасній українській мові	47
Тюн Я., Єрмакова С. Психологічні чинники адаптації першокурсників до умов вищої освіти в умовах війни	49
Чабан Н. Формування креативної відповідальності підприємця в освітньому просторі інформаційного суспільства	51
Чересюк С., Барановський Д. Онлайн-освіта та її вплив на розвиток мовної компетенції	53

Чабан Неля,

здобувачка PhD,

Державний заклад «Південноукраїнський
національний педагогічний університет
ім. К. Д. Ушинського», (м.Одеса)

ФОРМУВАННЯ КРЕАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМЦЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

Актуальність дослідження проблеми формування креативної відповідальності підприємця зумовлена глибинними трансформаціями інформаційного суспільства, у межах якого підприємницька діяльність дедалі більше виходить за рамки суто економічної раціональності та набуває соціального, культурного й етичного виміру. Цифровізація, розвиток знанневої економіки, біотехнологічні інновації та глобальні мережеві взаємодії змінюють саму антропологічну модель підприємця – від *Homo Economicus*, зорієнтованого на максимізацію прибутку, до *Homo Creative*, здатного продукувати нові смисли, технології та форми соціальної взаємодії.

Освітній простір інформаційного суспільства є ключовим середовищем формування такої відповідальності, оскільки саме освіта забезпечує не лише передачу знань і навичок, а й становлення світоглядних орієнтацій, етичних установок та здатності до рефлексії. Сучасні освітні моделі, зосереджені переважно на розвитку підприємницьких компетентностей і цифрових навичок, часто залишають поза увагою питання відповідальності.

Аналіз сучасних наукових досліджень, присвячених трансформації освіти, підприємництва та цифрового суспільства, дає підстави стверджувати, що формування креативної відповідальності підприємця є міждисциплінарною проблемою, яка перебуває на перетині філософії освіти, соціології інновацій та теорії підприємництва. Зокрема, у дослідженні В. Рябченка наголошується, що сталий розвиток сучасного суспільства значною мірою залежить від рівня соціальної відповідальності осіб з вищою освітою, а отже – від характеру освітніх практик, які формують їхній світогляд та професійні орієнтації [3]. Автор підкреслює, що університети мають виконувати не лише функцію передачі знань і професійних навичок, але й виступати важливими соціальними інституціями формування відповідального ставлення до суспільства, природи та майбутніх поколінь. Такий підхід безпосередньо корелює з проблематикою формування креативної відповідальності підприємця, оскільки інноваційна діяльність у сучасному світі потребує не лише творчого потенціалу, але й усвідомлення соціальних наслідків власних рішень.

Водночас у дослідженні С. Надя та М. Верешне Шомоші розкривається взаємозв'язок між цифровою трансформацією суспільства та розвитком соціальних інновацій [1]. Автори доводять, що в умовах інформаційної економіки рівень цифровізації безпосередньо впливає на потенціал соціальних інновацій у країні. Це означає, що креативність у підприємницькій діяльності дедалі більше спрямовується на вирішення суспільно значущих проблем, а інновації стають важливим інструментом соціальних змін. У цьому контексті креативна відповідальність підприємця набуває особливої актуальності, оскільки цифрові технології розширюють масштаби впливу інновацій на соціальну структуру суспільства та якість життя людей. Важливим теоретичним аспектом дослідження підприємницької діяльності є також роль інтелектуального та соціального капіталу у процесі розпізнавання нових бізнес-можливостей. У роботі А. Рамос-Родрігеса, Х. Медіни-Гаррідо, Х. Лоренсо-Гомеса та Х. Руїса-Наварро доведено, що здатність підприємців виявляти нові можливості значною мірою залежить від рівня освіти, доступу до знань та участі у соціальних мережах взаємодії [2]. Отже, формування підприємницької креативності пов'язане не лише з індивідуальними інтелектуальними ресурсами, але й із соціальним середовищем, у якому відбувається обмін знаннями, ідеями та досвідом. Це підкреслює важливість освітнього

простору як середовища розвитку не лише професійних компетентностей, а й соціально відповідального мислення.

На нашу думку, розвиток штучного інтелекту та цифрових технологій зумовлює перехід від моделі праці, орієнтованої на виконання стандартних завдань, до моделі, в центрі якої перебувають креативність, критичне мислення та міждисциплінарність. У цьому контексті університети мають розвивати нові освітні підходи, що поєднують гуманітарні, соціальні та технологічні знання, формуючи здатність до інноваційної діяльності та відповідального прийняття рішень.

Аналіз сучасних досліджень свідчить, що формування креативної відповідальності підприємця в освітньому просторі інформаційного суспільства передбачає поєднання кількох взаємопов'язаних чинників: розвитку соціально відповідальної освіти, цифрової трансформації економіки, накопичення інтелектуального і соціального капіталу та впровадження міждисциплінарних освітніх моделей. У цьому контексті освіта виступає ключовим середовищем становлення підприємця нового типу – суб'єкта інноваційної діяльності, здатного поєднувати творчу ініціативу з усвідомленням соціальних, культурних і антропологічних наслідків власної креативної практики.

Крім того, актуальність теми посилюється необхідністю переосмислення ролі освіти в умовах швидкоплинних соціотехнічних змін. Освіта перестає бути інструментом адаптації до ринку і набуває функції формування суб'єкта, здатного не лише створювати інновації, а й нести відповідальність за їхні соціальні, культурні та антропологічні наслідки. У цьому сенсі креативна відповідальність виступає ключовою категорією, що поєднує свободу творчості з етикою відповідальності, індивідуальний успіх – із суспільним благом.

Дослідження проблеми формування креативної відповідальності підприємця в освітньому просторі інформаційного суспільства є актуальним як у теоретичному, так і в практичному вимірах, оскільки воно сприяє розробленню філософсько-освітніх підходів до підготовки підприємців, здатних діяти в умовах інноваційної економіки не лише ефективно, а й відповідально, з урахуванням довгострокових наслідків власної креативної діяльності. Таким чином, формування креативної відповідальності підприємця в освітньому просторі інформаційного суспільства постає важливим напрямом сучасних філософсько-освітніх досліджень. Йдеться не лише про розвиток підприємницьких чи інноваційних компетентностей, а про становлення нового типу мислення, у межах якого творчість поєднується з етикою відповідальності, соціальною чутливістю та усвідомленням довгострокових наслідків технологічних і економічних рішень. У цьому контексті освіта набуває стратегічної ролі як простір формування культури відповідального підприємництва, здатного сприяти сталому розвитку суспільства в умовах цифрових та біотехнологічних трансформацій.

Список використаних джерел:

1. Nagy S., Veresne Somosi M. The relationship between social innovation and digital economy and society. *Regional Statistics*. 2022. Vol. 12, No. 2. pp. 3–29. DOI: <https://doi.org/10.15196/RS120202>.
2. Ramos-Rodriguez A. R., Medina-Garrido J. A., Lorenzo-Gomez J. D., Ruiz-Navarro J. What you know or who you know? The role of intellectual and social capital in opportunity recognition. *International Small Business Journal*. 2010. Vol. 28, No. 6. pp. 566–582. DOI: <https://doi.org/10.1177/0266242610369753>.
3. Riabchenko V. Socially responsible cooperation between universities and society in the dimensions of sustainable development: theoretical and methodological principles. *Continuing Professional Education: Theory and Practice*, 2022. (1), pp. 38–48. DOI: <https://doi.org/10.28925/1609-8595.2022.1.4>.

Наукове видання

**СУЧАСНА ОСВІТА І ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ВОЇНІВ:
ТРАДИЦІЇ, ІННОВАЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

Матеріали

**II Всеукраїнської щорічної науково-практичної конференції
20 березня 2026 року**

Відповідальні за випуск – Остапчук Т., Майданюк С., Гаманюк Л.